

ידעתי שאני לא מפקיר אותו, גם אם זה אומר שאמות

מאיר שרעבי קיבל את עיטור המופת על שהציל את חייו חברו תחת אש פגזים

אם אדם נותן מעצמו כוונה טהורה ולמען הזולת בלבד – לבסוף הוא יקבל כחורה. את הלקח הזה למד מאיר שרעבי, שהציל את חייו של מפקדו במלחמת יום הכיפורים, ואף ניסה לחנך על-פיו את בנותיו.

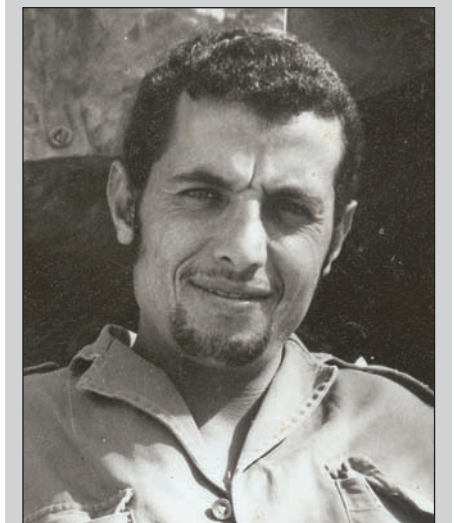
לפני שנתיים, כשנפצע קשה בתאונת אופנוע ואיבד את רגלו, בני משפחתו וחבריו לא משו ממיטתו חורשים ארוכים. אז הבין שרעבי עד כמה צדק. "במלחמה היא הייתי מוכן להקריב את עצמי למען החברות", הוא מספר, "ובסופו של דבר ראיתי שקרובי הולכים באותה הדרך, ועומדים לצדי בכל מחיר".

■ איך הכל התחיל

"התגייסתי לצה"ל בשנת 66' במסגרת גרעין, ולאחר ססימתי את שירות החובה כקשר בגדוד הנח"ל המוצנח שובצתי לחטיבת המילואים 55. זו הייתה חטיבה משולבת של תותחנים וצנחנים, שנוצרה בעקבות מסקנות מלחמת ששת הימים. אני הייתי הקשר של קצין הסיוע הארטילרי

מי האיש

רב"ט מאיר שרעבי

קיבל את: עיטור המופת
מותי: מלחמת יום הכיפורים
תפקיד בעת האירוע: קשר של קצין הסיוע הארטילרי בחטיבת המילואים 55
עיסוק כיום: מנהל פרויקטים בבנינו

בחטיבה, סא"ל חנן דוידסון, שמטרתו הייתה לתאם ולקשר בין גדודי החי"ד לתותחנים ולסייע לכוחות הרגלים באמצעות הפעלת הארטילריה שמאחורי הכרתי אותו שנים רבות לפני המלחמה. למרות הבדלי הדרגות בינינו, והעובדה שבפועל הוא היה המפקד שלי – היינו חברים טובים וקרובים, וביולי יחד גם מחוץ למסגרת הצבאית. חנן היה בשבילי אהבת-חיים, וכשלא היינו יחד הייתי מתגעגע אליו.

"ביום כיפור עצמו הייתי בבית הכנסת, וכשמעתי דיווחים על מלחמה בחזית הדרומית נסעתי מיד אל מפקדת הגדוד בסירקין. לא חיכיתי שיגייסו אותי בצורה רשמית והגעתי בצורה עצמאית – ולא הייתי היחיד. כולם הגיעו בלי צווים מסודרים, משום שהתחושה הייתה שכשצריכים אותנו אנחנו, רצים בלי שאלות. אחרי שנרגע קצת הבלגאן לקחתי את הציור שלי, ישבתי ליד הולדה של המג"ד, דן זיו, וחיכיתי לפקודות. לאחר יומיים של המתנה הורידו אותנו באוטובוסים לסיני והתרכנו בטסה. עברנו שם מעין קורס מזורז של עזרה ראשונה, שבו למדנו כיצד לעשות חוסם עורקים ואיך לעזור לפצועים בשדה הקרב.

"בליל ה-15 באוקטובר אמרו לנו שאנחנו הולכים לחצות את תעלת סואץ, ושזה יהיה מבצע מיוחד שעוד לא נעשה מעולם בצה"ל. בדרך לציר עכביש לנקודה שבה היינו צריכים לצלוח את התעלה, נגלה לעיניי מחזה גורא וקורע לב: בתוך התולות, על רקע הפיצוצים והאש שבאופק, ראינו חיילים מצריים הדוגים לצד טנקים ישראלים שרופים. כעבור יומיים ניתנה פקודת הצליחה, ולצד ההתרגשות היה חשש כבד שחצי מאתנו לא יחזרו בחיים. למרות זאת, הרגשנו שעומד מאחורינו גיבור בינלאומי, מפקד האוגדה, אייל שרון, ולכן לא פחדנו מכלום. היינו כוח חבורה שרצתה לתת ולתרום, ולא היה לנו אכפת מי ימות ומי יחיה. הרגשתי שקודם כל אני צנחן ולוחם, ורק אחר כך קשר".

■ כך ניצלנו

"יצאנו עם רדת החשיכה וחיכינו לסירות הזוריאק של חיל הים, שיעבירו אותנו את התעלה. הן הגיעו בסביבות השעה שתיים בלילה, עלינו עליהן וחצינו את התעלה בשקט מוחלט. כמו תמיד, אני הייתי צמוד למג"ד ולחנן. היעד שלנו היה לתפוס עמדות בצד המצרי, באמצעות השתלטות על הבונקרים שלהם. לאחר שכבשנו את ראש הגשר היה עלינו להמשיך ולהגן על הכוחות הישראלים שזרמו אל שטח מצרים דרך התעלה, ונלחמנו באמצעות ארטילריה מול המצרים, שניסו לסכל את הצליחה.

"באחד הימים החליט המג"ד לצאת לסיוע בשטח. הוא לקח את מפקדת הגדוד והקשרים עמו, כ-24 אנשים בשני זחל"מים, כדי לבדוק את אזור סרפאום – עיר מצרית גדולה שבה תחנת רכבת, שישבה בין איסמאלייה לסואץ, בדרך של כוחותינו לכיתור הארמייה השנייה והשלישית. למעשה, צה"ל חייב היה לכבוש את המקום כדי להמשיך

לנוע ולבצע את המשימה. הבתים בסרפאום היו חושות עשויות מחמר, חול וקני סוף, אך לא היה לנו מושג שהעיר היא בעצם מתחם של אוגדה מצרית שלמה, ושמחת לבתי החמר היו עשרות בונקרים מסווים, מלאים בחיילים מצריים.

"בדרך תקפו אותנו מטוסים מצריים והייתי בטוח שבזאת ייגמר הסיור – אבל זיו המשיך לפטרל במשך שעותיים נוספות, כשתוך כדי תנועה הותקפנו על-ידי טנקים, תותחים ללא רתע וכד'. בדרך לסרפאום נהרגו ארבעה חיילים ושישה נפצעו. כעשרות מטרים לפני העיר, ליד תחנת הרכבת, נתקעו הזחל"מים שלנו בשל האש העזה. המג"ד הבין שנתקלנו בכוחות רבים מדי וחיש מהר לסתור לכוח המצומצם, לכן ברחנו למבנים של התחנה ותפסנו מחסה. חיכינו שטנקים מהחטיבה יבואו לחלץ אותנו, אבל הכוח שבא לסייע לנו ספג מכה קשה – 26 נהרגו ורבים נפצעו.

"כל הזמן ירו עלינו מסביב תותחים ופגזים, ולאחר כשעתיים של המתנה התקבלה פקודה לסגת. זה היה בשעות אחר הצהריים, באור מלא,

שרעבי (מימין) וחנן דוידסון במהלך שירות מילואים לפני המלחמה. "הפכנו לחברים לכל החיים"

אבל המג"ד ראה שהקרב אבוד ושאלו לנו ברירה אלא לנסות לברוח משם. הייתי עייף, מותש ומטושטש מהפחד. הסתדרנו בטור והתחלנו לרוץ כמו מטורפים, חשופים לגמרי, אל תעלת מסתור שהייתה כ-100 מטרים משם.

"חנן היה אחרון בטור, ותוך כדי בריחה צעקתי לו 'חנן בוא!', אבל הוא לא ענה לי. הסתובבתי לאחור וראיתי אותו שוכב על הקרקע עם הפגז בחול. רצתי אליו ואמרתי לו 'קום חנן, אין לי זמן בשבילך! בוא נרוץ ונצא מכאן', אבל שוב – הוא לא הגיב. סובבתי אותו, ופתאום יצא מגורנו פרץ של דם. אז לא ידעתי שהוא נפגע באבי העורקים מריקושט של פגז, והדבר היחיד שיכולתי לחשוב עליו הוא לנסות ולעצור את הדם. זכרתי שבקורס המזורז הסבירו לנו שצריך להפעיל לחץ עם היד על המקום הפגוע ולא להרפות עד שהדימום ייפסק – וזה בדיוק מה שעשיתי. הכנסתי את היד לגרון שלו, וכשראיתי שלא די בכך לחצתי על המקום גם עם המפה שלו, עד שלבסוף הצלחתי לחסום את הדם.

"כולם המשיכו קדימה ורק חנן ואני נשארו לבד

צילום: נעמי מיט

מאיר שרעבי. "אם אצטרך – אעשה זאת שוב"

באמצע שטח האש הזה. הייתי עם מכשיר קשר, כמובן, ומיד דיווחתי שאני תקוע בשטח עם פצוע, וביקשתי שיבואו להציל אותנו. אמרו לי להירגע ולחכות. מרחוק שמעתי את הצעקות של הכוחות המחלצים – המצרים ירו עליהם ולא אפשרו כניסה לאזור, כניסה שתציל אותנו. בינתיים גורו סביבנו המון אש ופגזים.

"חנן היה בהכרה כל הזמן הזה. הסבירו לי שאסור שהפצוע יירדם, משום שאם יאבד הכרה הוא עלול למות, ולכן כל הזמן הקנטתי אותו ושוחחתי עמו. אמרתי לו שהוא חייב לקום, הרי הוא עוד לא התחתן ועוד אין לו ילדים, ויש לו עוד כסף רב ממנו לא הספיק ליהנות. דיברתי אתו והתגרתי בו כדי שלא יאבד את הכרתו וימות לי בידים. כל פעם שעצם את עיניו – סטרתי לו כדי שיתעורר. חנן אמר לי ללכת. הוא קרא לי 'חמודי', (כינויו של שרעבי בצבא – לר) עזוב אותי כאן, אני מת! תציל את עצמך! יש לך משפחה, אבל סירבתי להניח לו. בשלב מסוים כבר לא הרגשתי את היד ואת רוב חלקי הגוף.

"הייתי אתו שם למעלה מארבע שעות, מחזיק את היד בשיא הכוח כדי לעצור את הדם, בוכה וצועק עליו שיישאר ער. ההיגיון ויצר החיים אמרו לעזוב אותו שם ולברוח, אבל כנראה שמי שגרל על ערכים של חינוך ונתינה, מוכן לתת את חייו למען מישהו אחר. לא היה לי אכפת מה יקרה לי – נשבעתי שאהיה אתו באש ובמים. עם הזמן מצבו הלך והתדרדר, אבל לא הרפיתי את היד. ידעתי שאני לא מפקיר אותו בשום מצב, גם אם זה אומר שאמות".

■ בתום הקרבות

"כשהגיעו הטנקים לחלץ אותנו, כבר הייתי בטוח שחנן לא ייצא מזה. לאורך כל הדרך לתאג"ד המשכתי ללחוץ עם היד על הגרון שלו, וראגתי מאוד. הרופא שבדק אותו אמר לי 'חמודי, אתה הצלת אותו'.

"חנן התאושש והקים משפחה, אך נפטר לפני כעשר שנים מסרטן. עד מותו הייתי מבקר אותו כל הזמן, והקשר שלנו הפך לעוד יותר חם ואוהב ממקודם. הוא לא אמר זאת מפורשות, כנראה כי היה לו קשה, אבל ידעתי שבתוכו הוא מודה לי. הבנתי שהפכנו לחברים לכל החיים".

■ כך השתנית

"היום אני לא מסוגל לראות סרטים על מלחמות והרוגים, וכל פעם שאני מדבר על המקרה אני מתרגש מאד וגופי רועד. הבנתי כמה שהמשפחה חשובה, ושצריך לחיות את החיים על הצד הטוב ביותר. כמו כן, למדתי שבמלחמה החינוך שקיבלת בא לידי ביטוי בצורה החשובה ביותר".

■ העיטור ואני

"אני לא מייחס חשיבות לעיטור עצמו, משום שאני מרגיש שעשיתי את הדבר הנכון. אני מקווה שכולם היו נוהגים כמוני, ואני יודע שאם אצטרך – אעשה זאת שוב מבלי להסס.

"אנשים מאד מעריכים את הסיפור עד היום, ובכל מקום אליו הגעתי קיבלו אותי בסבר פנים יפות ובתמיכה".